

ARNA ROTARYKLUBB – KLUBBMØTE 05.08.2024

Dagens tema – Besøk på Ådnatun museum

Vidar ønsket velkommen til Rotaryårets første møte, og ga ordet videre til vertene fra Arna sogelag, Olav Magne Gjerde og Bjørn Ove Eliassen.

Olav fortalte litt om oppstarten for museet. Lars og Kari Aadna bodde i et hus på Aadnatun, og begge var svært historieinteresserte. Det begynte med innsamling av gamle møbler i bygden. For å få plass til samlingen, ble det bygget på i 1953. I 1971 døde Lars Aadna, og det ble da etablert en stiftelse for å ta seg av Aadnatun museum. Det gikk ikke så bra med stiftelsen, og etterhvert fikk Arna Sogelag i oppdrag fra Fylkesmannen å videreføre og drifte Aadnatun museum. Arna Sogelag eier ett hus i tunet (Seimshuset). Resten av bygningsmassen eies av museumsstiftelsen i Hordand, men det sitter langt inne å få eier til å betale for nødvendig drifting. Etter en noe trang start, har det spesielt de siste årene blitt bedre godt hjulpet av pengegaver og stor dugnadsinnsats. Det er til dels store vedlikeholdsbehov på bygningsmassen. Lav bygningsstandard med tanke på isolasjon og vintertemperaturer, råteskader og dårlig fundamentering av grunnmurer har vært en utfordring.

Bjørn fortalte videre at bare tre av husene som i dag står i Aadnatun var opprinnelig i tunet. De andre bygningene i tunet er flyttet hit fra andre steder i bygden, eksempelvis en seterbu fra Reppardalen, et kvernhus fra Holagjelet og et hus fra Ytre Arna som Arna Husflidlag bruker. Livet i Arnabygden tidlig på 1900-tallet var veldig forskjellig fra dagens Arna bydel. Blant annet var Framhaldsskolen i Arna en ambulerende skole. Lars Aadna var også lærer, og hadde undervisning i Aadnatun. Bjørn var kjapt innom noen minner fra sine tidlige barneår i møte med folk og bygninger som i dag står i tunet. Flere rotarymedlemmer har en alder som tydeligvis har minner fra en forgangen tid i Arna etter hodenikking rundt bordet å dømme.

Samlingene og utstillingene i Aadnatun speiler hverdagslivet i Arna 120 - 130 år tilbake i tid. Det er blant annet en gammel skolestue, skomakerverksted og deler av et gammelt apotek som er flyttet fra Ytre Arna. Ytre Arna var senteret og glansbildet i Arna den gang med alle tjenester og tilbud rundt fabrikken og miljøet der. I dag er det snudd litt på hodet. Indre Arne er blitt senteret i bydelen, og Ytre Arna mer en skygge av det tettstedet det var den gang.

2 uker i året kommer alle 5-klassingene i Arna på besøk. En klasse hver dag får besøke forskjellige stasjoner der de blir fortalt om livet i gamle dager og får prøve seg på gammelt hådtverk. Under kulturdagene i Arna er det utstillinger av lokale kunstnere og diverse utsalg som gir litt penger i kassen til sogelaget. Tunet har også noen mindre møtelokaler for utleie, og det arbeides med å tilrettelegge for mer utleie.

Gjennomsnittsalderen til medlemmene i sogelaget er høy, og naturlig avgang gjør at antallet er synkende. Sogelaget trenger folk og penger, så alle som vil bidra tas imot med åpne armer.

Så var det fritt frem og åpne dører for rotarymedlemmene til å utforske Aadnatun. Etter kommentarer, smil og utvist interesse å dømme, må besøket på Aadnatun karakteriseres som en god start på rotaryåret.

Annet

Ingen saker

Referent

Odd Fosse

ARNA ROTARYKLUBB – KLUBBMØTE 12.08.2024

Vidar åpnet møtet med å tenne lys og lese minneord over Bjørn Myhren. En fin og verdig minnestund.

3 minutter – Ove Skjoldal

Ove snakket om at alle mennesker er unike. Men alle mennesker ser bare en sektor av en helhet. Ingen mennesker er like, har same perspektiv eller samme opplevelse av situasjoner og verden rundt. Min forståelse er forskjellig fra din. Det du mener og oppfatter kan være like rett og verdifullt som det jeg mener. Men alle har, eller mener også å ha en helhetsforståelse. Det å ikke forstå er nedbrytende. Utrygghet og usikkerhet er gift. Problemet kan være at helhetsforståelsen kan være bygget på fordommer. En gruppe eller ledelse av altfor likt tenkende personer kan være en farlig miks.

Dagens tema – Min USA reise v/Trond Holm

Trond fortalte om Route 66 og deres 3 uker lange tur Amerika på tvers. R 66 er 3920 km lang og går fra Chicago på østkysten, gjennom 8 delstater og flere tidssoner til Los Angeles på vestkysten. Historien til R 66 startet i 1923, og i 1926 var veien fra øst til vest sammenhengende. Trond sjekket hvilket politisk landskap de ville passere gjennom for å ha det i bakhodet i møte folk. På 30-tallet ble veien mellom øst og vest mye brukt. Grunnen var blant annet den store depresjonen som førte til arbeidsledighet, og folk reiste vestover for å finne arbeid. En annen grunn var klimatiske forhold. 7 år med tørke og påfølgende erosjon førte til at landbruk ble nedlagt. Sterk vind førte til mye sand i luften, og folk fikk helseproblemer og rømte vestover.

R 66 var den første kontinentkryssende veien som ble asfaltert, og det skjedde allerede i 1938. Under 2 verdenskrig fikk veien en viktig betydning for leveranser av materiell. Etter krigen førte økt velstand i Amerika til at folk flest fikk bedre råd og veien ble populær og mye brukt. Hoteller, restauranter og bensinstasjoner poppet opp langs ruten. Standarden på veien og bilparken helt i starten gjorde at rekkevidden på en tank var maks 10 mil, noe som førte til stor tetthet av bensinstasjoner. Mange av de gamle stasjonene står der enda selv om de ble nedlagt for lenge siden. I 1956 ble det bestemt at det skulle etableres nytt nettverk av highwayforbindelser mellom øst og vest, og det ble starten på nedturen for R 66 som hovedforbindelse. I 1986 mistet den offisielt motorveistatus, men historien og mytene lever videre. Veien er omskrevet og omsunget av flere, og R 66 er i dag først og fremst en populær turistrute. Langs hele ruten er det minnesmerker og oppslag som forteller historien. Museer og attraksjoner ligger tett som hagl. Store deler av R 66 ligger over 2000 m høyde, og det var store variasjoner både i landskap og levestandard langs ruten.

Alle aktiviteter og behov er basert på bruk av egen bil. Du kan ikke bare rusle ut av hotellet og finne deg en restaurant. Nordmenn er populære og blir tatt godt imot av amerikanere. Selve turen var en pakketur som Trond hadde kjøpt. Pakken inneholdt flyreise, leiebil og overnatting, og i en App kunne de lese seg opp på historie og severdigheter langs ruten. Trond avsluttet med å vise bilder frå turen. En stor opplevelse og jeg gjør det gjerne igjen sier Trond.

Annet

Ingen saker.

Referent

Odd Fosse

ARNA ROTARYKLUBB – KLUBBMØTE 19.08.2024

3 minutter – Tore Thorsen

Tore snakket om moteord som noen ganger irriterer, og som han noen ganger lurer på hva betyr. Et eksempel er «bærekraft», som de fleste vet hva betyr. Så dukket det opp et tittel på TV som han lurer på. «Bærekraftsinfluenser», hva betyr det? Så er det uttrykket «Det grønne skifte». Tore er for grønn utvikling, men er usikker på om alt som får merkelappen virkelig er det. Et litt tvilsomt eksempel kan være hydrogen som energikilde. Hydrogen finnes bare i svært små mengder. Det må utvinnes, og for å utvinne en energienhet hydrogen, trengs det dobbelt så mye annen energi. Er det virkelig grønn utvikling? Så har vi vindturbiner som det også kan stilles mange relevante spørsmål rundt. Hvorfor tar vi ikke den seriøse diskusjonen rundt eksempelvis atomkraft? Tore har ikke svarene, men han stiller spørsmål.

Dagens tema – Fra bygutt til bygdegutt v/Karl Johan Brusdal - «Kallien» i dagligtale. En fargerik person forteller fargerike historier fra barndom og voksenliv.

Han kaller seg Arnagutt etter ca 70 år i bydelen selv om han er født i Ibsensgate i 1945 (i «Gillahuset»). Skuespilleren Claes Gill eide huset. Faren jobbet i Jernbanen. Han fikk luftveisproblemer og ble anbefalt å flytte til Arna. KJ var da ti år. For en tiårig bergensgutt den gang var Arna ukjent land og veldig langt unna. Men han fant seg fort til rette, og oppdaget til sin glede at i Arna gikk de bare på skole annenhver dag. Det passet KJ godt for han var ikkje akkurat et skolelys. Han hadde behov for å bli best i noe, og det ble han i steinkasting. Ingen av skolelysene i klassen hans klarte å kaste så langt som han.

Den mest fantastiske historien han fortalte var da han, broren og to venner ville gå til byen for å gå på kino. I 1963 ble det gjennomslag i Ulrikstunnelen (7600 meter lang), og guttene fikk det for seg at nå kan de gå til byen. Så skjedde, og det ble en fabelaktig tur med «lån» av flere dumperser som sto i riktig kjøreretning inni hullet. Halveis i tunnelen kom de til en haug med tunnelmasse. Den måtte forseres til fots, og i finklær kledd for kino fortsatte de ferden. På den andre siden av haugen forsvant lyset. Tunnelen svingte, så åpningen på Bergenssiden var ikkje synlig. KJ beskrev dramaet og en begynnende panikk før de endelig så åpningen i Fløen. Men i enden av tunnelen hadde de brukt sprøytebetong i tunneltaket og den var ikkje tørr. Siste etappen vasset de gjennom bløt betong før de kunne klatre over et gjerde i åpningen og var fremme. Meir enn 3 timer hadde de brukt, og rakk akkurat siste tog hjem til Arna via Nestun. Hvorfor sko og klær var tilgriset, ble det alternative forklaringer på.

En annen røverhistorie var da han og en venn planla jakt i Hegglandsviken utstyrt med luftgevær og steikepanne. Det endte som alle forstod med total fiasko og legebesøk for jegeren med spor etter et bittelite fuglelår inne på øyet.

Tiden går og KJ nærmer seg voksenlivet. Moren var en del av Bruvikfamilien, og skaffer KJ sommerjobber i familiebedrifter før han fikk jobb i Norsk Papp på Storanaset. En tilfeldighet førte til at han kom inn i avdelingen som designet pappemballasje, før han endte opp som selger. Det viste seg å være rett sted for KJ. Han trakk frem ledere han har hatt som så kvaliteter og muligheter i ansatte. Det er mye bærekraft i det. KJ likte å møte folk og snakke med folk.

Årene går og KJ blir fotgjenger etter en fartskontroll på Espeland. Det endte med et tilbud fra sjefene om studietur til Amerika for å besøke bedrifter som lager emballasje, og maskiner til emballasjeindustrien. Et fantastisk opphold spekket med historier. Etter hjemkomst ble han distriktssjef på Norpapp med emballasje for møbler som spesialfelt. Det var mye møbelproduksjon i nærområdet den gang. Nå utviklet han nye emballaseløsninger både for møbler og sko, men etterhvert kom trangen til å komme videre i livet. Han sluttet i Norpapp og på veien videre var han blant annet innom videobransjen (VHS-filmer). En lukrativ men relativt kortvarig greie. Etterhvert og litt tilfeldig ble Norengros til. En bedrift som i dag omsetter for milliarder, og bare i Arna omsettes det for rundt en halv milliard. For KJ var det viktig å si at inntjening er naturligvis viktig, men nesten like viktig er å kunne gi noe tilbake til nærmiljøet. Derfor støtter Norengros flere gode og ideelle engasjementer og tiltak i bydelen.

Et møte med mye humor og latter. KJ ble takket av med andelsbrev i en shelterbox, og kvitterte med å donere kr 10.000 til klubben.

Annet

Ingen saker

Referent

Odd Fosse

ARNA ROTARYKLUBB – KLUBBMØTE 26.08.2024

Vidar åpnet møte og orienterte om TV-aksjonens «tyvstart» på Øyrane. Trond Hauge, Gunvor Djønn og Anne-Britt Hauge har tatt initiativ til 2 dager med aktiviteter for å få inn midler til aksjonen og bygge omdømme. Dette skjer fredag og lørdag før selve aksjonsdagen søndag 20 okt. Folk til å stille på Øyrane disse to dagene bes melde seg.

Vidar minnet også om U&R-messen 14 nov. Det er avgjørende viktig at medlemmer tar ansvar og søker annonsører. En liste med nye mulige annonsører ble sendt rundt så folk kunne velge seg bedrifter fra listen.

Dagens tema – Medlemskapskomiteens time

Britt Indreane orienterte først om de faste praktiske oppgavene komiteen har ansvar for. Hun gikk så igjennom de større årlige arrangementene som komiteen har ansvar for. Litt spesielt for året er at første sosiale arrangement kombineres med guvernørbesøk 14 okt.

Resten av møtet ble brukt til generell orientering om Rotary lokalt og internasjonalt. Synnøve tok den lokale biten som nok var kjent stoff for mange, men sikkert nytt for de nyankomne i klubben. Hun viste også grafer som viste sving i medlemsmassen de siste 10 år, og alderssammensetningen i samme periode. Hun var også innom Rotarys overordnede formål og så videre på ARKs engasjement og aktiviteter lokalt. Synnøve mener det er god match mellom overordnede formål og verdier i Rotary og det klubben leverer. Synnøve avsluttet med å vise komitestrukturen i ARK og minnet om at klubben har 2 deltagere på årets RYLA.

Arild tok over og orienterte om Rotarynivåene over klubbene. Fra Rotary International på toppen og ned til soner og distrikter som er nivået over klubbene. Det er i dag ca 1,2 mill rotarianere i ca 165 land. Han gikk raskt igjennom starten og de overordnede formål og verdier i organisasjonen som også gjelder for den enkelte rotarianer. Vi er i sone 17 som grovt sett er hele norden, Island, Grønland og Færøyene pluss de baltiske landene. Rotary kom til Norge i 1922. Lederne i sonene sitter i 3 år. De er altså unntak fra det årlige rotasjonsprinsippet sammen med medlemmene i lovrådet. Lovrådet består av representanter fra alle distrikter, så der er det snakk om over 5000 medlemmer som samles i Chicago hvert tredje år. Så var han innom Rotaryfondet som er juridisk adskilt fra Rotary International. Rotaryfondet er blant annet med på å finansiere den store Poliosatsingen. Arild orienterte videre om de 5 «Avenyene» og fokusområdene i Rotary som uten unntak underbygger det absolutte mål for Rotary, «å gagne andre».

Referent

Odd Fosse

